

Müellif: Ömer Nasuhi Bilmen

Dergi: Mahfil

Tarih: Ramazan 1343

Ey kürsi-yi azameti önünde bütün mükevvenâtın secde-i takdîse kapanmakta olduğu Mabud-i Zîşânım! Senin vücud-i akdesin, vahdâniyet-i ilâhiyyen en bedihî hakikatlerden daha bedihîdir. Senin varlığındır ki şu uzviyâta hayat vermiş, şu gördüğümüz elvâh-ı tabîatı vücuda mazhar etmiştir.

İlahî!.. Sen bir “mevcud-ı hakikî”sin. Her zerre, bir müessirin vücuduna şehadet eder dururken şu bî-nihâye ecsâm ve ecrâmın teşkil etmekte olduğu bu koskoca manzûme-i kâinat senin varlığına en mükemmel bir şahit değil midir?

Hiç şüphe yok ki şu bî-pâyân hadisâtın zuhûru, şu silsile-i masnû‘âtın nizam ve intizamı, bütün zerrât-ı kevnîyyenin birer gayeye müteveccih, birer hikmete müstenid olması, senin vücud-ı izzetine pek açık bir tarzda şehadet edip durmaktadır.

Artık nasıl gafildir ki senin mevcudiyetini bilip itiraf etmesin! Eğer senin vücud-ı rubûbiyyetin olmasaydı beşeriyet bir hayalden ibaret kalmaz mı idi? Şu bî-adet elvâh-ı bedîa, birer tayf-i zâilden ibaret bulunmuş olmaz mı idi? Daha doğrusu bu hayalden bile bir eser görülebilir mi idi? Bu tayf-ı zâilden bile bir nişane bulunabilir mi idi?

Acaba senin vücud-ı zî-azametine kâil olmayanlar şu muamma-yı hilkati nasıl izah edebilirler? Bu kâinatın muğaffel bir seraptan ibaret olmadığını nasıl kestirebilirler? Tabîattaki ittîrâda, kuvva-yı fitrattaki tahavvüle, bu muntazam kanunların mevcudiyetine nasıl olur da kâni olabilirler? “
□□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□ □□□□□□□□ □□□□□□□□
□□□□□□ □□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□ □□□□□□□□□□□□”

Ya Rabbî! Sen bir “Hayy u Kayyûm”sun. Hayât-ı umûmiyye-i kâinat senin nefha-i ruhunla hâsıldır. Bütün mükevvenât olanca letâfetiyle, olanca ihtîşam ve intizamıyla beraber ancak senin feyz-i kayyûmiyyetinle kâimdir. “
□□□□□□ □□□□ □□ □□□ □□□ □□ □□□□□□”

Ey Hakîm-i Mûte‘al! Sen “Alîm”sin. Bütün külliyyât ve cüziyyâta muttalisin, bütün zevi'l-

ukûlün ilim ve irfanı senin bahr-i muhît-i ilminde bir katredir. En büyük hükemâ ve fuzalânın şaşaa-i kemalâtı, senin fûrûğ-ı hikmetinden bir zerredir. Sen bütün kullarının serâir-i derûnunu bilirsin. Hücre-i inzivâda dem-güzâr-ı ubûdiyet olan bilcümle sâliklerin münâcâtına, mâ fi'z-zamîrine hissiyyât-ı kalbiyyesine vakıfsın.

“بَارِئُ مَا يَدْعُونَ بِكُلِّ دِينٍ وَهُمْ لَا يَخْتَلِفُ فِيهِ إِلَّا فِي الْبَعْضِ وَمَنْ يَخْتَلِفْ فِيهِ فَإِنَّهُ فِي الْكُفْرِ وَالضَّلَالَةِ الْبَعِيدَةِ”

Ey Rabb-i lâyezâl! Sen “Semi”sin. Sen aşıkların enînini, kudsîlerin tazarruâtını, bîçarelerin hüzn-âmîz giryesini, nahif kuşçağızların terânesini, en küçük bir yaprağın bile sada-yı ihtizâzını işitirsin. Kâinatın bütün âhengi, bütün terennümâtı seni tesbîh eder. Senin azametini tebcîle çalışır. Bütün mükevvenâtın ızdırabâtı, teheyycâtı ancak senin neşve-i vuslatınla sükut-yâb olur. “بَارِئُ مَا يَدْعُونَ بِكُلِّ دِينٍ وَهُمْ لَا يَخْتَلِفُ فِيهِ إِلَّا فِي الْبَعْضِ وَمَنْ يَخْتَلِفْ فِيهِ فَإِنَّهُ فِي الْكُفْرِ وَالضَّلَالَةِ الْبَعِيدَةِ”

Ey Sâni’-i Kadîm! Sen “Basîr”sin. Şu milyonlarca heyâkil ve ecrâmın tecellîgahı olan fezâ-yı lâyetenâhîde hiçbir zerre bulunmaz ki bir setre-i zulmetle istitâr ederek kendisini senden ihfâya kâdir olabilsin. Sen bilumûm zevi’l-hayâtın harekâtını görürsün, bilumûm avâlemin şuûnâtını müşahede edersin. Senin pertev-i iltifâtına mazhar olan her hareket, büyük bir saadetten nişanedir. Senin şerer-i kahrına uğrayan her hâdis, pek azîm bir felaketin bir mukaddimesidir. “بَارِئُ مَا يَدْعُونَ بِكُلِّ دِينٍ وَهُمْ لَا يَخْتَلِفُ فِيهِ إِلَّا فِي الْبَعْضِ وَمَنْ يَخْتَلِفْ فِيهِ فَإِنَّهُ فِي الْكُفْرِ وَالضَّلَالَةِ الْبَعِيدَةِ”

Ey Hâlik-ı Azîm! Sen “Mürîd”sin. Bütün avâlem, bütün havâdis, irade-i ezeliyyenin hikmetkarîn birer eseridir. Şu kâinat içinde hiçbir zerre yoktur ki senin irade-i ezeliyyene iktirân etmeksizin vücud bulmuş olsun, yine hiçbir zerre mutasavver değildir ki senin irade-i celîlene rağmen sâha-i vücuda gelmeyebilsin. “بَارِئُ مَا يَدْعُونَ بِكُلِّ دِينٍ وَهُمْ لَا يَخْتَلِفُ فِيهِ إِلَّا فِي الْبَعْضِ وَمَنْ يَخْتَلِفْ فِيهِ فَإِنَّهُ فِي الْكُفْرِ وَالضَّلَالَةِ الْبَعِيدَةِ”

Ey müessir-i kâinat! Sen “Kadîr”sin. Senin kudretin gayr-i mütenâhîdir. Sen nice alemleri bir anda vücuda getirebilirsin, nice alemleri bir anda adem-i âbâda götürebilirsin. Sen dergah-ı ulûhiyyetine baş koyup arz-ı ubûdiyette bulunan herhangi nâtüvân bir kulunu bir anda pek azîm bir şekve ve iclâle nâil edebilirsin. Bilakis “بَارِئُ مَا يَدْعُونَ بِكُلِّ دِينٍ وَهُمْ لَا يَخْتَلِفُ فِيهِ إِلَّا فِي الْبَعْضِ وَمَنْ يَخْتَلِفْ فِيهِ فَإِنَّهُ فِي الْكُفْرِ وَالضَّلَالَةِ الْبَعِيدَةِ” dâiyyesinde bulunan nice firavunları, nemrudları da sarsar kahrınla hurûşan olan bir derya-

yı celâlin âteşîn dalgaları arasında derhal nâbûd eyleyebilirsin. “بَارِئٌ مِّنْ عِبَادِي فَذُرِّيَّتِي لَمْ يُخَلِّقْهَا لِي سُبْحَانَكَ عَنِّي وَعَن عِبَادِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْمَتَكِبُّ”

Ey mürebbi-i mevcudât! Sen “Mütekellim”sin. Senin mukaddes kelamın bütün halâik için bir rehber-i hidayettir. Senin müşrikü'l-envâr olan kelimât-ı ezeliyyen tecellîhane-i izzetinin makbulü olan nice Musaları dembeste-i hayret etmiş, nice pür-sükun sineleri ihtizâza getirmiş, nice dilnişîn vadileri zülâl-i hikmetle lebrîz etmiştir.

En nutûk hatiplerin o pür meâlî sözleri senin kelamının bir lema‘-i ilhamıdır. Nezîhü't-tab‘ ediplerin sünûhât-ı fikriyyesi, senin rahîk kelamından bir reşhadır. Fazilet-perver hakimlerin leâli-i efkârı senin hazâin-i kelimâtından birer dürdânedir. “بَارِئٌ مِّنْ عِبَادِي فَذُرِّيَّتِي لَمْ يُخَلِّقْهَا لِي سُبْحَانَكَ عَنِّي وَعَن عِبَادِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْمَتَكِبُّ”

Ey Mübdi‘-i Hakîm! Sen “mükevvin-i kâinat”sın. Gözlerimizin önünde parlayan levha-i sema, şu üzerinde yaşadığımız küre-i zemîn ile onu muhit olan tabaka-ı hava bütün senin feyz-i tekvînle vücuda gelmiş şeylerdir.

Esrâr-âlûd geceler, hassas tabîatlara neşve bahş olan yıldızlar, tatlı bir uykudan uyanarak o semavî gözleriyle etrafı mahmurâne bir tarzda temaşâya dalan tulû‘lar, neşrettiği zerrîn ziyalarıyla ufukları yaldızlayan güneşler bütün senin birer eser-i hikmetindir. Senin feyz-i kudretinle bahar olur, şükûfe-zâr cihan yeniden nemâ bulur. Hazanın hulûlüyle kûşe-i ademe çekilmiş olan çimenler, yapraklar, çiçekler yeniden baş gösterir. Bütün bunlar bizim de karîn-i fenâ olduktan sonra tekrar senin kudret-i muazzamanla sâha-i vücuda geleceğimizi kendilerine has bir lisan ile bize ifhâma çalışırlar. Her varakı bir kitab-ı ledünnîden nişane olan ağaçlar, yeşil câmelere bürünerek senin hâlikiyetini bütün hakdâna ilan ederler.

Taze dallarda yuva yapan rengarenk kuşlar, hissiyyât-ı aşıkâne tehyîc eden latif terâneleriyle seni temcîde çalışırlar.

Dağların tepelerindeki menbalardan fişkıarak kayalara çarpına çarpına aşağıya dökülen şeffaf şelaleler, pek ruh-perver bir ahenk ile seni tesbîhe devam ederler.

Yeşil derelerin ardından şevk-engiz bir gürültü ile cereyan eden ırmaklar, kâh muzdarip ve kâh sükûn-perver birer manzara gösteren engin denizler bütün seni tevhîd ve tehlîle

koşarlar.

Zümrüdîn yaprakların üzerinde birer pırlanta gibi parlayıp duran jaleler yana kadar safâ-perverdir. O jaleler ki her biri bir küçük, berrak küreciktir. Bu elmas küreciklerin içine şu laciverdi semanın bir parçası aks ederek o tatlı lemeâtıyla insana ne kadar inşirâh verir. İnsan bu parlak katrelere baktıkça bunları tecelliyât-ı hakka mazhar olan mukarribînin gözlerinden serpilmiş birer eşkâbe-i tahayyür gibi telakkî etmek ister. İşte bu nuranî jalelerde ya Rabbî! Seni takdîs ve tesbihe çalışırlar. Bu jaleler o kadar küçüklükleriyle beraber ya Rabbi! Senin kudret ve azametine delâlet hususunda en büyük, en şaşaalı kürelere muâdil değil midir? “○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○○○ ○○○○ ○○○○○○ ○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○○○ ○○○○○○○○”

Elhâsıl: Ey Mabûd-i Zîşanım! Senin o şerîk ve nazîrden münezzeh olan vücuduna, senin azamet-i zat ve sıfâtına bütün bu muhtelif, bu mütenevvi‘ mevcudât en belîğ birer lisan ile şehadet edip durmaktadır. Şu kadar var ki hiçbir mahluk senin künh ü zâtını, esrâr-ı ulûhiyyetini idrak edemiyor. Senin en güzide kulların olan peygamberân-ı ‘izâm bile senin hakikat-i ezeliyyeni bihakkın idrake kâdir olamıyor. Senin hilye-i cemâlini bihakkın tasvîre, levha-i cemâlini bihakkın tersîme muktedir bulunmuyor, onlar da “○○ ○○○○○○ ○○ ○○○○○○ ○○ ○○○○○○” diye izhâr-ı acz ediyorlar. Artık senin pîş-i melekûtünde kemâl-i acz ile istiğrâka dalan, senin kevkebe-i ceberûtuna karşı mebhût olan bu nâcîz kulun, seni nasıl tarif ve tavsîfe kudret-yâb olabilir? Bu aciz kulun ancak senin menba‘-ı merâhim olan bârgâh-ı ehadiyyetine dehâlet eder. Senin icabetgâh-ı sermediyyetinden afvlar, keremler niyaz eyler. Bu zayıf kulunun âmâl-i kalbiyyesine, temenniyyât-ı ruhiyyesine vakıfsın. Bu günahkar, bîçare mahlukunu affet. Sarsar-ı hatîât ile solmuş olan gonca-ı fuâdîne pertev-i tevhîdinle küşâyış ver Allah’ım!

Ömer Nasuhî

Hazırlayan: Abdülkadir Emekli

Editör: Ömer Faruk Güneş

Link: http://isamveri.org/pdfosm/D00597/1343_59/1343_59_NASUHIO.pdf